

Tweede studiedag Brede School - 16 mei 2008

Verslag deelsessie: gelijke kansen in de Brede School

Presentatie

Extended Schools - Transforming schools & communities in England - Dhr. Julian Piper

Kernpunten

De Britse gentleman, Julian Piper, Extended Services Director van ContinYou! stelde de werking van 'extended schools' in Engeland voor. Eigenlijk spreekt hij liever over 'extended services' omdat deze term benadrukt dat het niet enkel over scholen gaat.

Opdracht: De ene helft van de zaal werd gebombardeerd tot kinderen met problemen met taal en wiskunde, de andere helft werd omgetoverd tot onderpresteerders. Vanuit deze positie moesten we nadenken over factoren die onze situatie zouden kunnen verklaren. Een hele reeks factoren werden opgesomd, en het bleek ook al gauw dat vele factoren voor de twee groepen gelden.

Factoren:

- Ik versta het wel, maar de leerkracht verstaat mij niet.
- Ik hou niet van wiskunde.
- Ik ben te moe en kan me niet goed concentreren.
- Er is geen uitdaging, het is saai.
- Ik heb verkeerd gekozen, ik zou in een andere richting moeten zitten.
- De klasgroep is te groot.
- Ik ben niet geïnteresseerd in school of een diploma behalen.
- Ik voel me niet goed op school.
- Ik heb faalangst, ik ben niet opgewassen tegen alle druk.
- Ik kan niet voldoen aan alle eisen die gesteld worden.

Aanvankelijk werden de factoren vanuit het kind geformuleerd, maar al gauw werden ze algemener:

- De wijze waarop leerkrachten met kinderen werken. Leerkrachten kunnen hun taak niet aan.
- Er is een kloof tussen de wereld van het kind en de wereld van de school.
- Geen differentiatie op school.
- Achtergrond van het kind: de opleiding van ouders, ouders die kinderen al dan niet stimuleren, tijd die ouders investeren in huiswerk van kind, ...
- Welke vrienden de kinderen hebben.
- Er is een taalprobleem.
- Er is geen computer aanwezig thuis, kinderen zijn niet vertrouwd met ICT maar de school gaat er wel van uit dat deze bekwaamheden verworven zijn.

Julian Piper vulde deze elementen aan met:

- Opleiding van ouders: uit onderzoek blijkt dat er een correlatie is tussen lage geletterdheid en rekenvaardigheid van de ouders en de prestatie van hun kinderen. Geen schooltraditie in familie aanwezig. Vaak gaan deze kenmerken over van generatie op generatie.
- Problemen van drug- en alcoholmisbruik (zowel bij ouders als kinderen), niet alleen bij achtergestelde groepen maar ook bij geprivilegieerde groepen.
- Depressie
- Huiselijk geweld

Hij verwees ook naar een studie van de Joseph Rowntree Foundation (UK) waaruit blijkt dat de invloed van scholen op resultaten van leerlingen maar 14% zou verklaren, en al de rest 86%. Waarom zou je nog lesgeven kan een conclusie zijn? Julian Piper benadrukte dat het daarom belangrijk is om die 86% te reduceren en te achterhalen waaruit die 86% bestaat. Je kan als school natuurlijk harder werken, maar als school sta je niet alleen: ook andere partners moeten betrokken worden om prestaties van leerlingen te verbeteren.

Historiek "Extended schools" – Engeland

In 1993 werden de test scores van scholen openbaar gemaakt, er werd een enorme druk op scholen gelegd. Dit leidde aanvankelijk naar een rangorde van goede en slechte scholen, de nadruk op presteren en het tegen elkaar opzetten van scholen. De schoolinspectie (Office for Standards in Education – ofSTED) formuleerde daarom wat kwaliteitsvol onderwijs en leren is. Scholen kregen ook meer en meer de kans om zichzelf te evalueren en zichzelf in vraag te stellen.

Kortom: De schoolinspectie:

- Verhoogde de onderwijsstandaarden
- Verhoogde het vertrouwen in scholen
- Voerde de ranglijsten van scholen in
- Promoot zelfevaluatie bij scholen.

In 1999 kwam een meisje om door ontbering en misbruik binnen de familiekring. Uit het onderzoek bleek dat verschillende diensten betrokken waren en wisten dat er vanalles fout ging bij de familie, maar iedereen had slechts verbrokkelde informatie. Om dit tegen te gaan werd nagedacht over de wijze waarop verschillende diensten meer samen konden werken. Er werd een rapport opgesteld en een nieuw beleid uitgeschreven "Every Child Matters". Alle diensten die betrokken zijn bij kinderen en families moesten samenwerken.

Sinds dit jaar is het ook verplicht voor elke "locality" om een directeur van 'Childrens Services' te hebben. In de regering is er ook een departement voor kinderen en families. Een apart departement voor onderwijs bestaat niet meer. Op elk niveau wordt het beleid dus doorgetrokken.

Lerarentekort

Engeland werd ook geconfronteerd met een gebrek aan leerkrachten. Er werd daarom gestart met een hervorming van het leerkrachtenambt. De werklust werd onder de loep genomen en gereduceerd, taken werden anders verdeeld, en er werden assistenten aangesteld om leerkrachten te helpen. Verder werden ook een aantal zaken aangepakt: toegang tot diensten, systematische "childcare", steun van en voor ouders en gelijke onderwijskansen. Scholen moesten deze zaken zelf aanpakken zonder de leerkrachten extra te belasten. Extra middelen voor assistenten werden ter beschikking gesteld.

Deze hervorming werd doorgevoerd in drie fasen:

- Jaar 1: Er werd nagegaan wat leerkrachten wel moesten doen en wat niet.
- Jaar 2: Het tweede jaar werd nagegaan hoe afwezige leerkrachten vervangen konden worden.
- Jaar 3: Leerkrachten kunnen 10% van hun tijd besteden aan planning, voorbereiding en evaluatie.

Dit is een heel grote uitdaging. Vroeger werd veel meer door leerkrachten gedaan. Scholen werden hierdoor uitgedaagd om manieren te vinden om dit op te lossen, en andere actoren te betrekken om onderwijs te verzekeren. De nadruk lag op het verhogen van de onderwijskwaliteit.

- Er wordt daarom vaak beroep gedaan op onderwijsassistenten. Voor administratie, maar soms ook als extra hulp in de klas. Hierdoor kwam discussie op gang over het lerarenambt en hoe het mogelijk is om ouders of anderen op te leiden om in klassen ondersteuning te bieden.
- Een ander voorbeeld is het inzetten van sportinstructoren voor bewegingsopvoeding en soms zelf ook als fitnesscoach ingezet te worden voor de leerkrachten.

Dit brengt natuurlijk mee dat deze mensen ook een opleiding moeten krijgen, dat de school opnieuw moet wennen aan een nieuwe situatie waarbij verschillende actoren zich op het domein van de school bewegen.

Onderwijskwaliteit en gelijke onderwijskansen voor iedereen

Onderwijskwaliteit en zoveel mogelijk leerlingen tot meer leren brengen staat centraal. Vaak werd opgemerkt dat scholen een bepaalde grens bereiken: ze zetten in op de middengroep van leerlingen en besteden geen aandacht aan heel goede studenten of de heel slechte studenten aan het uiteinde. Men promoot daarom ook om meer in te zetten in gelijke onderwijskansen om alle leerlingen te bereiken. Men wilde vooruitgang boeken op verschillende terreinen:

- omgaan met basisnoden
- ouders ondersteunen
- leren van familie en volwassenen in aandacht brengen
- een cultuur bouwen van levenslang leren

Maar scholen kunnen niet op hun eentje duurzame vooruitgang boeken...

Scholen werken niet alleen, ...

Er werden verschillende modellen van de Brede School uitgetest doorheen de jaren. Momenteel spreken ze eerder van een 'extended services'. Zo wordt benadrukt dat de school een van de partners is en niet de hoofdactor. Er werden samenwerkingsverbanden opgestart met vrijwilligers en andere openbare diensten. Er werd werk gemaakt van multi-functionele teams.

Evaluatie van de Extended schools

In 2007 werden de resultaten van deze extended schools geanalyseerd. Er blijkt dat de resultaten van deze scholen twee maal sneller vooruitgaan dan het nationaal gemiddelde. Verder wordt ook op andere vlakken de school ontwikkeld.

Evalueren en assesment is een belangrijk element van de Extended schools: er is een duidelijk doel. Ook de inspectie werd betrokken want 'when inspection looks at it, schools do it!'.

Wat kinderen willen

De nadruk wordt ook gelegd op wat kinderen willen. In verschillende delen van Groot-Brittannië werden kinderen bevroegd. Voor Engeland stelde men een lijst op van vijf sleutelementen voor hun leven.

Kinderen willen:

- Be healthy
- Be save
- Enjoy and achieve
- Make a positive contribution
- Achieve economic well being

Deze vijf sleutelementen staan ook centraal voor iedereen die met kinderen werkt.

Het lijstje dat de deelnemers van de workshop maakten:

- veiligheid
- stabiliteit
- aandacht
- uitdagingen
- kans om te spelen
- inspraak
- zelfstandigheid
- basisbehoeften voldaan
- creatief mogen zijn
- vrienden hebben

Gordon Brown stelde een Children's plan op waarin de verschillende diensten samengebracht worden. Er werd een budget vrijgemaakt van 1,2 miljard pond voor 3 jaren voor de integratie en coördinatie van de verschillende diensten. Ook de administratie werd grondig hervormd. Het ministerie van education and skills werd het ministerie van children, schools and families (<http://www.dfes.gov.uk/>)

Centrale elementen van "extended services"

Er zijn verschillende elementen van de Brede School

- childcare
- varied menu of activities
- parenting support and family learning
- swift and easy access to specialist services
- community access to schools and adult learning.

Er zijn een aantal dingen die als basiselementen van extended services beschouwd worden, en iedereen moet voorzien, maar een aantal kunnen niet voorgeschreven worden door de regering maar zijn specifiek voor de lokale gemeenschappen.

Het doel: "overall extended services"

Tegen 2010 moeten heel wat doelen bereikt worden:

- alle scholen moeten toegang voorzien tot 'extended services'
- de helft van de basisscholen en 1/3 van de secundaire scholen tegen 2008-05-19
- reeds 10700 scholen bieden de diensten aan, dit is bijna 50%.
- Nu zitten reeds 54% van de kinderen in een extended school.

Begeleiden van veranderingen

Een veranderinginsproces heeft begeleiding nodig, er bestaat een Training & Development Agency for schools, ContinYou! werkt hiermee samen.

Facilitators moeten getraind worden.

Rapporten/evaluaties van deze extended schools

Verschillende rapporten bewijzen dat er impact is van deze scholen.

- Uit een onderzoek van Warwick University blijkt dat volgende zaken de werking van de 'extended schools' vooruit helpen:
  - sterk leiderschap
  - coherent beleid en een duidelijke strategie van de lokale autoriteiten
  - hervorming van leerkrachtenambt en herdefiniëren van verantwoordelijkheden en methodieken van de leerkrachten.
- Prof. Alan Dyson (2003-2007)
- NFER report on Every Child Matters
- NFER report on Social care in schools
- ofSTED thematic reports

Eindconclusie: Planning en schoolvoortgang is geen extra belasting, maar moet geïntegreerd worden in wat scholen reeds doen. Leraars moeten terug naar hun core business en dat is lesgeven. De extra taken moeten uitgevoerd worden door mensen en diensten samen te brengen. Op deze manier kan de school focussen op de algemene ontwikkeling van elk kind en niet enkel op het presteren (of niet presteren) van kinderen.

Thank you very much, indeed.

Vragen, reactie,... uit het publiek (bundeling uit voor- en namiddagsessie)

Samenwerking van bovenop opgelegd of vanuit plaatselijke autoriteit?

De hervormingen zijn opgelegd vanuit de regering en wordt ook geleid door de eisen die de inspectie aan scholen stelt. Het wordt dus eigenlijk opgelegd, maar anderzijds ontwikkelen een aantal elementen binnen de 'Extended Services/schools' ook 'bottom up' afhankelijk van de lokale noden. Vbn: er wordt geluisterd naar ouders en andere partners om elementen te veranderen, er wordt ook samengewerkt met vrijwilligers etc.

Wie coördineert de Extended Services?

Er werden nieuwe functies van 'coördinatoren' ingericht. Dit ook naar aanleiding van de hervormingen mbt taken van leerkrachten. Deze nieuwe posten worden ingevuld door verschillende mensen, vaak zijn het geen leerkrachten. Ze worden aangesteld door de scholengroep en betaald door deze scholengroep (ook met geld van de lokale autoriteiten).

Hoe staat het met de relatie tussen publieke en private scholen?

De relatie is aan het verbeteren. Private scholen hebben in Engeland vaak het statuut van een "Charity". En deze scholen moeten eigenlijk hun "Charitable status" bewijzen. Via deze weg worden ze ook gedwongen om de kaart van Extended schools te trekken.

In België is het onderwijs overtuigd van het nut van Brede Scholen en samenwerking maar dat is niet zo voor andere diensten. Hoe zorg je ervoor dat diensten gaan samenwerken?

In het VK werken alle diensten die met kinderen werken (kinderbescherming, onderwijs, jeugdbeleid, ...) sinds kort onder één administratie. Ook de budgetten werden samengebracht. Het ministerie van education and skills werd het ministerie van children, schools and families (<http://www.dfes.gov.uk/>)

We moeten herdenken hoe we het geld uitgeven en administratie organiseren.

Referenties

Cassen, R. & Kingdon, G. (2007). Tackling low educational achievement. London School of Economics/Joseph Rowntree Foundation. York Publishing services LTD: York.
<http://www.irf.org.uk/bookshop/eBooks/2063-education-schools-achievement.pdf>

ContinYou!

- <http://www.contin角度.org.uk/>
- Extended Services: http://www.contin角度.org.uk/what_we_do/...
- Rapporten: o.a. "Taking the wider view: the new leadership of extended schools' DEMOS report based on the outcome of six seminars managed by ContinYou and the National College of School Leadership.

Harris, A., Allen, T. & Goodall, J. (2007). Understanding the reasons why schools do or do not fully engage with the ECM/ES agenda. University of Warwick. A Research Project Commissioned by: The National College for School Leadership & Training and Development Agency for Schools.
http://www.tda.gov.uk/.../ecm_report_september_final_0907.pdf

Evaluation of the Full Service Extended Schools initiative
<http://www.teachernet.gov.uk/wholeschool/extendedschools/research/>